

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-4-40 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 18-34/566-279
Karar Tarihi : 26.09.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : Dr. Hakan BİLİR, Muhammed Safa UYGUR,
Nazif IŞIK, Elif Sıdıka SARI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Turkcell Küçükalyalı Plaza Aydınevler Mah. İnönü Cad. No:20
Küçükalyalı Ofispark B Blok Maltepe/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell Gayrimenkul Hizmetleri A.Ş., AG Anadolu Grubu Holding A.Ş., Zorlu Holding A.Ş., Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş., BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında ‘Türkiye’nin Otomobili’ projesini gerçekleştirmek amacıyla elektrik motorlu ve yeni nesil araçlar tasarlanması, geliştirilmesi, üretilmesi ve pazarlanması faaliyetlerinde bulunacak bir anonim şirket kurulması kapsamında taraflar arasında imzalanan “Pay Sahipleri Sözleşmesi” ile “Şirket Esas Sözleşmesi”ne menfi tespit belgesi veya muafiyet verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.07.2018 tarihinde giren ve eksiklikleri 18.08.2018 tarihinde tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 17.09.2018 tarih ve 2018-4-40/MM sayılı Muafiyet-Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (TURKCELL), Turkcell Gayrimenkul Hizmetleri A.Ş., (TURKCELL GAYRİMENKUL), AG Anadolu Grubu Holding A.Ş. (ANADOLU GRUBU), Zorlu Holding A.Ş. (ZORLU), Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (VESTEL), Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş. (KÖK ULAŞIM), BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. (BMC) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında “Pay Sahipleri Sözleşmesi” (SÖZLEŞME) hüküm ve prensipleri çerçevesinde anonim şirket (ŞİRKET) kurulması işleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak hazırlanan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında bir devralma işlemi olmadığı,
  - Bildirim konusu “Pay Sahipleri Sözleşmesi” ile “Şirket Esas Sözleşmesi”ne, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek rekabeti kısıtlayıcı amaç veya etkiler taşımamaları nedeniyle Kanun’un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilebileceği

¹ Taraflar arasında kurulacak anonim şirkete ilişkin olarak akdedilen “Pay Sahipleri Sözleşmesi”, “Şirket Esas Sözleşmesi”ndeki hükümlere de yer verilerek daha kapsamlı olarak düzenlendiğinden işbu dosya kapsamındaki değerlendirmeler “Pay Sahipleri Sözleşmesi” esas alınarak yapılmıştır.

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

G.1. İşlem Tarafları

G.1.1. TURKCELL

- (4) TURKCELL'in faaliyet konuları; T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile imzalanmış bulunan GSM Pan Avrupa Mobil Telefon Sistemi ihalesinde öngörülen iş ve hizmetler ile PTT kanununa aykırı olmamak üzere, her türlü telefon, telekomünikasyon ve benzeri hizmetler, IMT hizmet ve altyapılarına ilişkin yetkilendirme kapsamındaki faaliyetlerden oluşmaktadır. TURKCELL ayrıca yüzde yüz iştiraki TURKCELL GAYRİMENKUL aracılığı ile bina projeleri geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır.

G.1.2. ANADOLU GRUBU

- (5) ANADOLU GRUBU, ÖZİLHAN Ailesi ve Süleyman Kamil YAZICI Ailesi tarafından eşit temsil ve yönetim prensibi doğrultusunda yönetilmekte olan bir holding şirkettir. İçecek (bira ve meşrubat), otomotiv (yolcu araçları, ticari araçlar, jeneratör, yedek ve tamamlayıcı parçalar, motorlu araç kiralama), perakende (kırtasiye, restoran işletmeciliği ve turizm) ve diğer (elektrik üretimi ve satışı, bilgi teknolojileri, ticaret ve gayrimenkul) olmak üzere başlıca dört alanda faaliyet göstermektedir ANADOLU GRUBU, Çelik Motor Ticaret A.Ş. aracılığı ile Türkiye'de "Kia" markalı motorlu araçların ithalatı, dağıtım ve pazarlaması alanında, Anadolu Asuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. aracılığıyla "Asuzu" kamyon, kamyonet, midibüs, otobüs ve pik-up gibi ticari araçların üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir.

G.1.3. ZORLU

- (6) Zorlu Grubu, Denizli'de tekstil sektöründe faaliyet göstermek üzere kurulmuştur. ZORLU'nun çatısı altında Zorlu Grubu'nun tüketici elektroniği, beyaz eşya, tekstil, enerji sektörlerinde faaliyet gösteren şirketleri ile Zorlu Center'ın sahibi olan Zorlu Yapı Yatırım A.Ş. bulunmaktadır. Zorlu Center dışındaki diğer gayrimenkul yatırımları ve madencilik sektöründeki faaliyetleri ise doğrudan Zorlu Ailesi'nin kontrolünde yürütülmektedir. Ayrıca ZORLU turizm, faktoring ve havacılık sektörlerinde de faaliyet göstermektedir.
- (7) ZORLU'nun bünyesinde yer alan VESTEL; elektronik araç, gereç, donanım, yedek parça, aksam, televizyon ve akıllı telefon üretimi ile bu ürünlerin ithalatı ve ihracatı faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ek olarak elektronik devre elemanları, haberleşme, iletişim, ses, görüntü ve bilgi kayıt, nakil transferi, kopyalanması, yansıtılmasına yarayan ürünlerin ve parçaların, bilgi işlem cihaz ve ekipmanlarıyla elektrik, elektronik, mekanik, pnömatik sistemlerin² üretimi, montajı, alımı, satımı, ithalatı, ihracatı, kiralama, dağıtım ve teknik servisi faaliyetlerini yapmaktadır. Şirket ayrıca, işletme konusu işlemler ile ilgili olarak; elektronik donanım tasarımı ve geliştirilmesi, yazılım tasarımı ve geliştirilmesi, optoelektronik ve optomekanik tasarım ve geliştirilmesi faaliyetlerinde de bulunmaktadır. VESTEL ZORLU'nun tam kontrolündedir.

G.1.4. KÖK ULAŞIM

- (8) İnan KIRAÇ'ın tek kontrolünde olan KÖK ULAŞIM yük taşımacılığı faaliyetinde bulunmaktadır. Bildirim Formunda belirtilen bilgilere göre; İnan KIRAÇ aynı zamanda Kıraca Holding A.Ş. (KIRAÇA) nezdinde doğrudan ve dolaylı hisseye sahip olup, KIRAÇA ve elinde bulundurduğu hisseler aracılığıyla Karsan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (KARSAN) de önemli bir hissedarı ve aynı zamanda her iki teşebbüsün de yönetim kurulu başkanıdır. KIRAÇA; otomotiv, otomotiv yedek parça, motorlu yat, yelkenli yat, enerji ve mühendislik çözümleri faaliyetleri ile iştigal etmektedir. KIRAÇA ayrıca otomotiv yedek parça üreticisi

² Sıkıştırılmış hava ile çalışan mekanik sistemler.

olan Kırpart Otomotiv Parçaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kontrolünü de elinde bulundurmaktadır. İnan KIRAÇ tarafından kontrol edilen bir diğer teşebbüs olan KARSAN ise Karsan Jet minibüs ve Karsan Atak&Star markaları adı altında hafif ticari araç pazarında faaliyet göstermektedir.

G.1.5. BMC

- (9) BMC, otomotiv (kamyon ve otobüs gibi ticari araçlar) ve savunma sanayi sektörlerinde taktik tekerlekli/zırhlı araçların tasarımı, geliştirilmesi, üretimi ve satışı alanlarında faaliyet göstermektedir.

G.1.6. TOBB

- (10) TOBB, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa mensuplarının meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlâkını korumak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu kanununda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur.

G.2. İlgili Pazar

- (11) Mevcut dosya konusu bakımından ilgili ürün pazarı, teşebbüslerin akdettikleri sözleşmenin etki edeceği pazardır. SÖZLEŞME'nin esas konusunu elektrik motorlu otomobillerin üretimi, pazarlanması, satış ve dağıtımının yapılması oluşturmaktadır. Bununla birlikte inceleme konusu işlemin taraflarının daha önce elektrikli araç üretimi yapmadıkları ve genel olarak da otomotiv endüstrisindeki mevcut durumları dikkate alındığında, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında yer alan "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." ifadesi de göz önünde bulundurularak ilgili pazarın belirlenmesine gerek duyulmamıştır.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (12) Bildirim konusu işlem; TURKCELL, ANADOLU, ZORLU, KÖK ULAŞIM, BMC ve TOBB tarafından elektrik motorlu ve yeni nesil araçlar ile bu araçlarda kullanılacak yedek parçaların üretimi ve bu araçlara sunulacak tamir ve şarj hizmetleri pazarında faaliyet gösterecek ŞİRKET'in kurulmasına ilişkindir.
- (13) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.*" hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişimin, kurucu teşebbüsler tarafından ortak kontrol edilmesi ve kurulan şirketin, bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsellik) niteliği taşımasıdır.
- (14) ŞİRKET genel kurulunun toplantı ve karar alma prosedürüne ilişkin hükümlerin yer aldığı SÖZLEŞME'nin 5.1. maddesinde; ŞİRKET genel kurulunca önemli genel kurul kararlarının alınabilmesi için ŞİRKET sermayesinin en az %75'ini temsil eden payların onayının gerekli olduğu, bunun dışındaki genel kurul kararları için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 418. maddesinde³ yer alan toplantı ve karar nisaplarının geçerli olacağı hükme bağlanmıştır. Bu

³ Madde 418: "(1) Genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmuş bulunan hâller hariç, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin

18-34/566-279

kapsamda genel kurul kararlarının alınabilmesi için gerekli olan pay çoğunluğunun ne şekilde sağlanabileceğini tespit etmek adına aşağıdaki tabloda ŞİRKET'in hissedarlık yapısına yer verilmiştir.

Tablo-1: ŞİRKET'in Hissedarlık Yapısı

Pay Sahibi	Payın İtibari Değeri (TL)	Pay Adedi	Toplam Pay Değeri (TL)	Pay Yüzdesi (%)
AG Anadolu Grubu Holding A.Ş.	1,00	(.....)	(.....)	19
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	1,00	(.....)	(.....)	19
Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş.	1,00	(.....)	(.....)	19
Turkcell Gayrimenkul Hizmetleri A.Ş.	1,00	(.....)	(.....)	19
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	1,00	(.....)	(.....)	19
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	1,00	(.....)	(.....)	5
Toplam		(.....)	(.....)	100
Kaynak: Bildirim Formu				

- (15) Tablo-1'den görüleceği üzere, hem önemli genel kurul kararları hem de bunun dışındaki genel kurul kararlarının alınabilmesi için gerekli olan çoğunluk farklı paydaş kombinasyonlarıyla sağlanabilmekte, hiçbir tarafın tek başına bu kararları veto etme yetkisi bulunmamaktadır.
- (16) Öte yandan ŞİRKET yönetim kurulunun oluşumu ve karar alma yöntemine ilişkin hükümlerin yer aldığı SÖZLEŞME'nin 5.2. maddesi incelendiğinde;
- ŞİRKET'in yönetim kurulunun (.....) kişiden oluşacağı, yönetim kuruluna TURKCELL, ANADOLU, ZORLU, KÖK ULAŞIM ve BMC'nin (.....) TOBB'un ise (.....) atama hakkına sahip olduğu,
  - Önemli Yönetim Kurulu kararlarının alınabilmesi için yönetim kurulunun en az (.....) üyenin katılımıyla toplanması ve (.....) üyenin olumlu oyunun gerektiği, (.....) üyenin mevcut olmaması nedeniyle Yönetim Kurulu toplantısının yapılamaması durumunda yapılacak ikinci toplantıda (.....) üyenin katılımı ve (.....) üyenin olumlu oyunun yeterli olacağı, Önemli yönetim kurulu kararları dışındaki Yönetim Kurulu kararlarının (.....) üyenin katılımıyla toplanan kurulunda (.....) üyenin olumlu oyu ile alınabileceği dolayısıyla Yönetim Kurulu kararlarının alınabilmesi için gerekli karar nisaplarının farklı ittifaklar ile oluşacağı
- anlaşılmaktadır.
- (17) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 66. paragrafında "Karar alma prosedüründe istikrarlı bir çoğunluk yoksa ve çoğunluk her seferinde azınlık hissedarları arasındaki çeşitli ittifaklardan herhangi biriyle elde ediliyorsa (değişen ittifaklar) azınlık hissedarlarının (ya da bunlardan belirli bir grubun) teşebbüsü ortaklaşa kontrol ettiği varsayılmaz." açıklamasına yer verilmiştir. Anılan ifadeye göre teşebbüsün karar alması için istikrarlı bir çoğunluk oluşmuyor ve bu çoğunluk çeşitli kombinasyonlarla sağlanıyorsa, bu teşebbüsün kurucu tarafların ortak kontrolünde olmadığı kabul edilmektedir. Yukarıda da yer verilen SÖZLEŞME hükümlerinden ŞİRKET'in hem genel kurul hem de yönetim kurulu kararlarının alınabilmesi için gerekli çoğunlukların farklı ittifaklarla oluştuğu, diğer bir ifadeyle karar alınmasına yönelik çoğunluğun her seferinde farklı kombinasyonlar ile sağlandığı anlaşılmaktadır.
- (18) Bu kapsamda karar alma prosedüründe değişen ittifakların oluşmasından ötürü kurucu teşebbüslerin ortak kontrolünde olmayacağı değerlendirilen ŞİRKET'in ortak girişimler

varlığıyla toplanır. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşamadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için nisap aranmaz. (2) Kararlar toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile verilir."

bakımından aranan ve yukarıda ifade edilen “kurulan ortak girişimin, kurucu teşebbüsler tarafından ortak kontrol altında tutulması” koşulunu sağlamadığı, dolayısıyla bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde bir devralma işlemi olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

G.3.2. 4054 Sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (19) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine göre, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu çerçevede Kanun’un 4. maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı ve/veya etkisine bakılmaktadır. Anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı ve/veya etkisi olduğu tespit edildiği takdirde anlaşma sonucunda ortaya çıkacak rekabetçi faydalar ve rekabeti kısıtlayıcı etkiler dikkate alınarak 5. madde çerçevesinde muafiyet değerlendirilmesi yapılmaktadır.
- (20) Teşebbüsler, etkinlik artışı sağlanması, yeni pazar oluşturulması, piyasa giriş engelinin aşılması gibi sebeplerle araştırma ve geliştirme (ar-ge) anlaşmaları, fason üretim anlaşmaları, uzmanlaşma anlaşmaları dâhil olmak üzere üretim anlaşmaları, alım anlaşmaları, ticarileştirme anlaşmaları, standardizasyon anlaşmaları vb. anlaşmalar yoluyla rakipleri ile işbirliğine gidebilmektedir. Yatay işbirliği anlaşması kapsamında değerlendirilebilecek olan söz konusu oluşumlar genel olarak, teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri pazarlarda rekabet güçlerini artırabilmek ya da tek başlarına gerçekleştirmelerinin zor olduğu faaliyetleri yürütmek amacıyla hayata geçirilen refah artışı yaratabilecek anlaşmalardır. Ancak, önemli ekonomik faydalar ortaya çıkarabilen işbirliği anlaşmaları, aynı zamanda çeşitli rekabet sorunlarına da yol açabilmektedir.
- (21) Yatay işbirliği anlaşmalarına ilişkin başlıca endişeler; tarafların fiyat, üretim, dağıtım veya arz miktarlarını birlikte belirlemesine ya da işbirliğinin, tarafların pazar gücü elde etmesine, pazar gücünü korumasına ya da artırmasına ve böylelikle, fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği ya da inovasyon bakımından pazarda olumsuz etkilerin ortaya çıkmasına yol açmasıdır. Ayrıca yatay işbirliği anlaşmaları gizli bir karteli oluşturmak veya danışıklı hareketler için kolaylaştırıcı unsur olarak kullanılabilir ve rakiplerin çıkarlarının ve motivasyonlarının değiştirilerek önceden var olan bir kartelin sürdürülmesine, yeni bir kartel oluşturulmasına veya açık anlaşmalar olmaksızın uyumlu eylemlere neden olabilecektir.
- (22) Rakip teşebbüsler arasında gerçekleştirilen yatay işbirliği anlaşmalarının yukarıda yer verilen riskleri doğrudan ve kaçınılmaz olarak doğuracağı yönünde bir anlayış modern iktisat ve hukuk anlayışından uzaktır. Bununla birlikte olay bazında yapılacak bir inceleme ile dosya konusu yatay işbirliğinin taraflar arasında rekabeti sınırlayıcı amaç ya da etki taşıyıp taşımadığı ortaya konulabilecektir.
- (23) 2013/3 sayılı Uzmanlaşma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nin (2013/3 sayılı Tebliğ) Muafiyetin Genel Koşulları başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında “Bu Tebliğ kapsamındaki muafiyetten aşağıda belirtilen anlaşmalar yararlanır.” ifadeleri bulunmakta ve aynı fıkranın (c) bendinde bu anlaşmalara örnek olarak da “Aynı ürün pazarında aktif olarak faaliyet gösteren ya da bir uzmanlaşma anlaşması vasıtasıyla bir ürün pazarına girmek isteyen iki ya da daha fazla tarafın belirli ürünleri ortaklaşa üretmeyi kabul ettiği ortak üretim anlaşmaları” ifadelerine yer verilmektedir. Bildirim konusu işlem incelendiğinde, yapılan anlaşma sonucu kurulacak ŞİRKET’in taraflardan hiçbirinin faaliyette bulunmadığı elektrik motorlu otomobil ve yeni nesil araçların tasarlanması, geliştirilmesi, üretimi ve pazarlanması alanında faaliyet göstereceği, bu kapsamda da 2013/3 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gibi bir anlaşma olduğu anlaşılmıştır.

- (24) Yatay işbirliği niteliğinde olan teşebbüsler arası anlaşmalar, teşebbüs birliği kararları ve uyumlu eylemlerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ve 5. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesinde dikkate alınacak ilkelerin belirlenmesi amacıyla çıkarılan Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'un (Yatay İşbirliği Kılavuzu) "Üretim Anlaşmaları" başlıklı 4. bölümünde, üretim anlaşmalarının Kanun'un 4. ve 5. maddesi kapsamında nasıl değerlendirilmesi gerektiği konusunda yol gösterici açıklamalara yer verilmektedir. Bu bölümde ayrıca "Üretim Anlaşmaları" başlıklı bölümün 2013/3 sayılı Tebliği'ni tamamlayıcı nitelikte olduğu da belirtilmiş ve "*Her türlü ortak üretim anlaşması ve yatay fason üretim anlaşması için bu Kılavuz'daki ilkeler geçerlidir.*" ifadesine yer verilmiştir. Bu kapsamda asli unsuru ortak üretim olan bildirim konu SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi bu bölüm esas alınarak yapılacaktır.
- (25) Bu bölümde ortak üretim anlaşmalarındaki temel rekabetçi kaygıların; üretim miktarı, ürün fiyat ve kalitesi ile rekabet açısından önemli diğer parametrelerin uyumlaştırılması, tarafların tedarikçi olarak rekabetçi davranışlarını koordine etmeleri sonucu fiyatların yükselmesi ya da üretim miktarı, ürün kalitesi ve çeşitliliği ya da inovasyonun azalması, tarafların pazar gücüne ve pazarın koordinasyona elverişli olup olmadığına bağlı olarak, üretim anlaşmasının, işbirlikçi sonuca imkân verecek ölçüde tarafların değişken maliyetlerini benzer hale getirmesi ya da rekabete duyarlı bilgilerin paylaşılması, üst pazarda ortak üretim faaliyeti içinde olan tarafların bu pazarı rakiplerine kapamaları ya da ürün fiyatının rekabetçi seviyenin üzerinde tutularak tüketicilerin olumsuz etkilenebilmeleri olduğu belirtilmiş ve üretim anlaşmalarının rekabeti kısıtlama amacı ve rekabeti kısıtlayıcı etkisinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi için kullanılacak açıklamalara yer verilmiştir.
- (26) SÖZLEŞME'nin 4.2. maddesinde kurulacak şirketin faaliyet konusunun elektrik motorlu araçların ve bu araçlarda kullanılacak yedek parçaların üretimi, dağıtımı, pazarlanması, satışı ile bu araçların bakımı ve tamiri için servis istasyonları ile araçların enerji ihtiyaçlarının karşılanması için şarj istasyonlarının kurulması ve işletilmesi olduğu belirtilmiştir. Faaliyet konularından da görüldüğü üzere ŞİRKET, araç üretimiyle sınırlı kalmayacak; üretilen araçların satışı, pazarlanması, bakım ve onarımı faaliyetlerini de yürütecektir. Dolayısıyla bu durum, üretilecek ve satılacak araç sayısının, satış bölgeleri ile fiyatlarının da birlikte belirlenmesi sonucunu doğuracaktır. Bununla birlikte Yatay İşbirliği Kılavuzu'nun 139. paragrafında yer alan;

"Genel olarak, fiyat tespiti, miktar sınırlaması veya pazar ya da müşteri paylaşımı içeren anlaşmalar rekabeti kısıtlama amacı taşır. Bununla birlikte, üretim anlaşmaları bağlamında aşağıdaki durumlarda rekabeti kısıtlama amacı söz konusu değildir:

- *Diğer rekabet parametrelerinin ortadan kaldırılmaması kaydıyla, tarafların üretim anlaşmasının doğrudan ilgilendirdiği (bir ortak girişimin kapasite ve üretim hacmi ya da üçüncü kişilere ürettirilecek ürünlerin miktarı gibi) unsurlar üzerinde anlaşması,*
- *Tarafların ortaklaşa üretim yapmak üzere anlaşması için mutlaka gerekli olması kaydıyla, işbirliği sonucunda üretilen ürünlerin ortaklaşa dağıtımını da öngören bir üretim anlaşmasında, söz konusu ürünlerin satış fiyatlarının ortaklaşa belirlenmesi."*

ifadelerinden ortak üretim anlaşmalarında kapasite ve üretim hacmi konularında anlaşılmasının ve üretilen ürünlerin ortaklaşa dağıtımının da öngörüldüğü üretim anlaşmalarında ürünlerin satış fiyatının ortaklaşa belirlenmesinin rekabeti kısıtlama amacıyla yapılmadığının değerlendirildiği görülmektedir. Bu kapsamda üretilecek ve satılacak araç sayısının, satış bölgeleri ile fiyatlarının birlikte belirleneceği bildirim konusu işlemin rekabeti kısıtlama amacı taşımadığı değerlendirilmektedir.

- (27) Ayrıca, Yatay İşbirliği Kılavuzu'nun 4. bölümünde, üretim anlaşmasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olup olmadığının, işbirliğinin niteliğinin, pazarın yapısının,

rakiplerin durumunun ve tarafların pazar paylarının göz önünde bulundurularak belirlenebileceği belirtilmiştir.

- (28) Elektrik motorlu araç pazarı yeni oluşan bir pazar olmasına rağmen fosil yakıt rezervlerinin azalması buna bağlı olarak da fosil yakıt fiyatlarının yükselmesi, çevreyi koruma duyarlılığının artması ile birlikte çevre dostu yakıtların popüler hale gelmesi, elektrik enerjisiyle çalışan motorların fosil yakıtla çalışanlara kıyasla daha küçük hacimli olması ve daha sessiz çalışmaları vb. sebeplerle hızla gelişmekte olan dinamik bir pazardır. Bununla birlikte pazarda faaliyette bulunmak yüksek yatırım miktarı, gelişmiş dağıtım ağı ve teknik uzmanlık gerektirmektedir. Yatay İşbirliği Kılavuzu'nun 143. paragrafında yer alan "Üretim anlaşmaları neticesinde yeni bir pazarın oluşması halinde, anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etkilerinin ortaya çıkma olasılığı düşüktür. Örneğin teknik imkânsızlık nedeniyle, objektif kriterler çerçevesinde tarafların tek başlarına üretemeyecekleri yeni bir ürün veya hizmetin piyasaya sürülmesi söz konusu olduğu takdirde rekabetin kısıtlanma ihtimali düşüktür." ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda, objektif kriterler nedeniyle tarafların tek başlarına üretemeyecekleri ürünleri birlikte üretmeleri durumunda anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etki doğurma ihtimalinin düşük olacağı anlaşılmaktadır. Yüksek yatırım miktarı, gelişmiş dağıtım ağı ve teknik uzmanlık gerektiren elektrik motorlu araç üretimi pazarına teşebbüslerin tek başına girmeleri mümkün değildir.
- (29) Yatay İşbirliği Kılavuzu'nun 148. paragrafında tarafların pazar gücüne sahip olmadığı bir durumda üretim anlaşmalarının rekabeti kısıtlama olasılığının düşük olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda işlem taraflarının örtüşen faaliyetlerine ilişkin pazar paylarının incelenmesi gerekmektedir. Öncelikle belirtmek gerekir ki işlem taraflarından hiçbiri ŞİRKET'in esas faaliyet konusu olan elektrik motorlu araçların üretimi pazarında faaliyette bulunmamaktadır. Tarafların faaliyetleri arasında örtüşme bulunan pazarlardan ilki hem ANADOLU GRUBU'nun hem de KARSAN'ın faaliyette bulunduğu binek ve hafif ticari araç pazarıdır. Tarafların söz konusu pazardaki paylarına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo-2: İşlem Taraflarının Araç Sayısına Göre Hesaplanmış Binek ve Hafif Ticari Araç Pazar Payları (%)

Teşebbüs Adı	2015	2016	2017
ANADOLU GRUBU Binek Araç	(.....)	(.....)	(.....)
ANADOLU GRUBU Hafif Ticari Araç	(.....)	(.....)	(.....)
KARSAN Hafif Ticari Araç	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Teşebbüs tarafından gönderilen bilgi ve belgeler.			

- (30) Tablo-2'de görüldüğü üzere, işlem taraflarından sadece ANADOLU GRUBU binek araç pazarında faaliyette bulunmakta olup teşebbüsün pazar payı 2017 yılında bir önceki yıla göre (.....) göstererek %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Tarafların hafif ticari araç pazar paylarına bakıldığında ise ANADOLU GRUBU'nun pazar payı 2016 yılında %(.....) iken 2017 yılında %(.....)'ya (.....), KARSAN'ın pazar payı ise hem 2016 hem de 2017 yılında %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Tarafların hafif ticari araç grubundaki toplam pazar payları ise 2015, 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) şeklinde olup, bu oranlar rekabetçi endişe doğurabilecek seviyelerden oldukça uzaktır. İşlem taraflarından BMC de araç üretmekle birlikte, teşebbüs yalnızca ağır ticari araç pazarında faaliyette bulunmaktadır. Her ne kadar BMC dışında işlem taraflarından hiçbiri ağır ticari araç pazarında faaliyet göstermiyor olsa da, ağır ticari araç pazarı ile binek ve hafif ticari araç pazarlarının birbirleriyle ilişkili olduğu dikkate alınarak rekabetçi endişeleri tamamen gidermek adına BMC'nin pazar paylarına bakılmıştır. Tablo-3'ten görüldüğü üzere BMC'nin pazar payları, rekabetçi endişeye yol açan nitelikte bir pazar gücüne işaret edecek seviyelerin altındadır.

Tablo-3: 2015, 2016 ve 2017 Yılları Toplam Ağır Ticari Araç Satışları ve BMC'nin Pazar Payları

	2015	2016	2017
BMC Ağır Ticari Araç Satış Miktarı	(.....)	(.....)	(.....)
BMC Otobüs Satış Miktarı	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam Ağır Ticari Araç Satış Miktarı	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam Otobüs Satış Miktarı	(.....)	(.....)	(.....)
BMC Ağır Ticari Araç Pazar Payı (%)	(.....)	(.....)	(.....)
BMC Otobüs Pazar Payı (%)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu			

- (31) Tarafların faaliyetleri arasında örtüşme olabileceği düşünülen diğer bir pazar ise elektrik enerjisi üretim ve dağıtım pazarıdır. Bildirim Formunda ZORLU'nun iştiraki Zorlu Enerji Elektrik Üretim A.Ş. aracılığı ile jeotermal, rüzgâr ve hidroelektrik enerji santralleri ile elektrik üretimi pazarında faaliyette bulunduğu ve teşebbüsün pazar payının % (.....) seviyelerinde olduğu belirtilmiştir. Turkcell Enerji Çözümleri ve Elektrik Satış Ticaret A.Ş.'ye ilişkin olarak ise 2017 yılında faaliyete başladığı, yalnızca perakende elektrik satışı alanında faaliyette bulunduğu, pazar payının tam olarak bilinmediği, ancak pazardaki yerleşik işletmelere kıyasla ihmal edilebilir seviyede düşük olduğunun düşünüldüğü ifade edilmiştir. Bu çerçevede, teşebbüslerin pazar payının rekabetçi endişe doğurabilecek seviyelerde olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (32) Örtüşme olabileceği değerlendirilen pazarlardan bir diğeri de pil ve batarya üretimi pazarıdır. TOBB iştiraki Aspilsan Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ASPİLSAN), ZORLU ise iştiraki Vest Batarya Sistemleri A.Ş. (VEST BATARYA) aracılığı ile elektrik enerjisi depolama ürünleri pazarında faaliyette bulunmaktadır. Bildirim Formunda TOBB'un ASPİLSAN'daki kontrol hakkının sınırlı olduğu ve teşebbüsün esasen savunma sanayi alanında faaliyette bulunduğu ifade edilmiştir. VEST BATARYA'nın ise teşebbüsün elektrikli araç başta olmak üzere pil teknolojileri alanında faaliyet gösterdiği; teşebbüsün farklı bir alana yoğunlaşmış olması sebebiyle VEST BATARYA ile teşebbüsün faaliyetlerinde örtüşme olmadığı; aksi düşünüldüğünde de tarafların pazar payları toplamının % (.....)'i geçmeyeceğinin tahmin edildiği belirtilmiştir. Tarafların bu pazardaki paylarının düşük olması sebebiyle işlemin rekabeti kısıtlayıcı etki doğurmayacağı değerlendirilmektedir.
- (33) Üretim Anlaşmaları bölümünde ayrıca ortak üretim anlaşmalarının işbirlikçi sonuç ortaya çıkararak rekabeti kısıtlayıcı etki doğurabileceği de düzenlenmiş ve anlaşmanın, tarafların maliyetlerinde benzerliğe veya bilgi değişimine yol açması durumunda işbirlikçi sonucun meydana gelebileceği belirtilmiştir. Ortak üretim anlaşmalarının tarafların maliyetlerinde benzerliğe yol açması çoğunlukla tarafların kendi üretimlerinde girdi olarak kullandıkları bir ürünü ortak üretmeleri durumunda ortaya çıkmaktadır. Bildirime konu anlaşmaya göre ŞİRKET esasen elektrik motorlu araç üretimi faaliyetinde bulunacak olup, işlem taraflarının girdi olarak kullanacakları bir ürünün üretimini gerçekleştirmeyecektir. Dolayısıyla, bildirim konusu anlaşmanın tarafların maliyetlerinde benzerliğe yol açmayacağı anlaşılmıştır. Ayrıca, SÖZLEŞME'de işbirlikçi sonucu veya pazarın rakiplere kapanması sonucunu doğurabilecek bilgi değişimine ilişkin herhangi bir hüküm de bulunmamaktadır.
- (34) Yukarıda yer verilen açıklama ve değerlendirmeler çerçevesinde, bildirime konu SÖZLEŞME ile bu SÖZLEŞME'ye binaen kurulacak ŞİRKET'in piyasada rekabeti sınırlayıcı amaç veya etki doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (35) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell Gayrimenkul Hizmetleri A.Ş., AG Anadolu Grubu Holding A.Ş., Zorlu Holding A.Ş., Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş., BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında "Pay Sahipleri Sözleşmesi" hüküm ve prensipleri çerçevesinde anonim şirket kurulması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak hazırlanan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olmadığına,
  - "Pay Sahipleri Sözleşmesi" ile "Şirket Esas Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine
- gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.